

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA
===== Izpitna pola 2 =====

- A) Naloge izbirnega tipa
B) Strukturirani eseji

Torek, 3. junij 2014 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Kandidat dobí dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpíšite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpíšite tudi na konceptna lista.

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitsna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite v **izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo en pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

M 1 4 1 5 4 1 1 2 0 2

3/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Vedenjska smer v psihologiji je bila izrazito vplivna na področju
A mišljenja.
B čustvovanja.
C učenja.
D samopodobe.

2. Eksperimentatorja zanima, ali poslušanje glasbe med učenjem izboljšuje pomnjenje. Pri delu je uporabil kontrolno in eksperimentalno skupino. Kaj je v tem primeru neodvisna spremenljivka?
A Kontrolna in eksperimentalna skupina.
B Stopnja zapomnitve snovi.
C Eksperimentalna skupina.
D Poslušanje glasbe.

3. Branka je pekla božično pecivo. Po stanovanju je lepo dišalo, naenkrat pa je zaznala vonj po zažganem. Kako imenujemo ta pojav zaznavne organizacije?
A Načelo lika in podlage.
B Čutna adaptacija.
C Absolutni prag občutka.
D Diferencialni prag občutka.

4. Homeostatično zadovoljujemo predvsem potrebo
A po znanju.
B po vodi.
C po lepoti.
D po uresničitvi talentov.

5. Katera izjava ponazarja psihosomatsko motnjo?
A »Zaskrbljena sem zaradi bližajočih se kontrolnih nalog!«
B »Utrujena sem zaradi napornega učenja za kontrolno nalogo.«
C »Na bruhanje mi gre, ko pričakujem rezultate kontrolne naloge.«
D »Čutim, da mi srce močno utripa, ker bom naslednjo uro vprašana fiziko.«

6. Kako Piaget imenuje proces vključevanja novih informacij v že obstoječe miselne strukture?
A Adaptacija.
B Asimilacija.
C Akomodacija.
D Ekvilibracija.

7. Vzgojiteljica je poskušala otroke navaditi na umivanje rok pred jedjo tako, da jih je vsakič, ko so si šli sami umit roke pred obrokom, pohvalila. To obliko učenja imenujemo
- A klasično pogojevanje.
 - B besedno učenje.
 - C modelno učenje.
 - D instrumentalno pogojevanje.
8. Kateri dejavnik razvoja ima odločilno vlogo v razvoju osebnostnih lastnosti?
- A Dednost za temperament, telesno zgradbo in sposobnosti ter okolje za značaj.
 - B Dednost za telesno zgradbo in sposobnost ter okolje za značaj in temperament.
 - C Dednost za značaj in temperament ter okolje za telesno zgradbo in sposobnost.
 - D Dednost za temperament, telesno zgradbo, sposobnost in značaj.
9. Jakob je v odnoseh z drugimi ljudmi pogosto sovražno naravnal in prav uživa, če jih lahko razjezi. Včasih je krut celo do tistih, ki jih ima rad, na primer do družinskih članov. Katero temeljno dimenzijo po Eysencku ponazarja navedeni opis?
- A Dimenzijo ekstravertnost – introvertnost.
 - B Dimenzijo nevroticizem – nenevroticizem.
 - C Dimenzijo psihoticizem – nepsihoticizem.
 - D Preplet vseh treh navedenih dimenzijs.
10. Na kateri stopnji moralnega presojanja po Kohlbergu je oseba, ki razmišlja takole: »Zavedam se, da pomoč med pisanjem testa ni dovoljena, vendar je sošolec v tako veliki stiski, da mu lahko pomagam vsaj toliko, da se malo pomiri in bo lahko nadaljeval reševanje ...«
- A Na prekonvencionalni stopnji.
 - B Na konvencionalni stopnji.
 - C Na postkonvencionalni stopnji.
 - D Na nekonvencionalni stopnji.
11. Visoke zahteve in nizko sprejemanje otroka je značilno za
- A avtoritarno vzgojo.
 - B permisivno vzgojo.
 - C avtoritativno vzgojo.
 - D vzgojno brezbrižnost.

12. Luka, navdušen košarkar, se je vključil v uspešen košarkarski klub, da bi pridobival čim več sistematičnega znanja in veščin za to igro, obenem pa je upal, da postane priznan vrhunski športnik. Kaj je za Luka predstavljalo članstvo v košarkarskem klubu oziroma košarkarski skupini?
- A Cilj za druženje z njemu podobnimi in igranje košarke.
 - B Cilj za identifikacijo s skupino uspešnih košarkarjev.
 - C Kot sredstvo za doseganje njegovih ciljev.
 - D Možnost za koristno telesno športno dejavnost.
13. Asertivnemu in altruističnemu vedenju je skupno
- A postavljanje drugih na prvo mesto.
 - B poniževanje sebe.
 - C to, da gre za prosocialno vedenje.
 - D upoštevanje interesov drugih.
14. Katera teorija agresivnega vedenja razlaga, da se otrok agresivno vede, ko mu mama ne dovoli pojesti slaščice pred kosilom, potem pa se znese na mlajšo sestro?
- A Vedenjska razлага agresivnosti.
 - B Frustracijska razлага agresivnosti.
 - C Biološka razлага agresivnosti.
 - D Psihosocialna razлага agresivnosti.

7/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

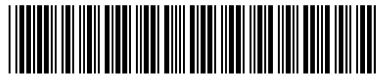

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. naloga

Freud v svoji psihoanalitični teoriji opisuje več faz, katerih značilnosti so odvisne od izvora in oblike zadovoljstve libida. Navedite faze, kot si v razvoju sledijo. Poimenujte in razložite značilen konflikt, ki se pojavi pri dečku v tretji fazi razvoja osebnosti, ter to fazo tudi poimenujte. Pojasnite, kaj je povod za zaton tega konflikta pri dečkih in kako ga ustrezno razrešijo. Ocenite dve mogoči negativni posledici, če ta konflikt pri dečkih ni ustrezno razrešen, in ovrednotite dve prednosti Freudove teorije.

V sivo polje ne pište.

M 1 4 1 5 4 1 1 2 0 9

9/16

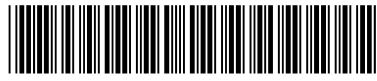

2. naloga

Ustvarjalnost je danes zelo cenjena človekova lastnost. Opredelite pojem ustvarjalnosti ter poimenujte in opišite tri značilnosti (sestavine) divergentnega mišljenja, ki so za ustvarjalnost pomembne.

Poimenujte stopnje ustvarjalnega procesa in jih ponazorite na primeru, ko skupina strokovnjakov raziskuje možnosti izboljšave delovanja tabličnega računalnika. Pojasnite in utemeljite osebnostne značilnosti, ki bi lahko zavrele ustvarjalnost nekaterih posameznikov v raziskovalnih okolišinah.

V sivo polje ne pište.

M 1 4 1 5 4 1 1 2 1 1

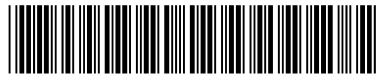
11/16

3. naloga

Ko se učimo, vplivajo na nas različni dejavniki učenja, ki se med seboj prepletajo. Poimenujte vse štiri skupine dejavnikov učenja in za vsako skupino navedite po dva dejavnika. Za vsako skupino dejavnikov učenja zapišite vprašanje, ki bi ga svetovalna delavka postavila učencu, da bi izvedela, kakšen vpliv imajo nanj med učenjem. Ob vprašanju navedite, katero skupino dejavnikov učenja preverja svetovalna delavka z njim. Pojasnite, kako lahko dejavniki učenja iz različnih skupin vplivajo drug na drugega.

V sivo polje ne pište.

M 1 4 1 5 4 1 1 2 1 3

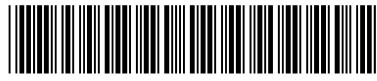
13/16

4. naloga

Predsodki in stereotipi so v družbi pogost pojav. Opišite značilnosti predsodkov in stereotipov. Ponazorite tri primere različnih vrst predsodkov, pri čemer upoštevajte različne stopnje izražanja predsodkov (po Allportu). Pri vsakem primeru tudi navedite, za katero stopnjo izražanja predsodkov gre. Presodite in utemeljite dva razloga, ki izvirata iz osebe, in dva razloga, ki izvirata iz socialnega okolja, zaradi katerih se predsodki težko spreminja.

V sivo polje ne pište.

15/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran